

**GIDA VE KONTROL
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Haziran 2016

HAYVAN SAĞLIĞI VE KARANTİNA :
2015 YILI AŞILAMA SAYILARI

HASTALIK ADI	HAYVANIN NEV'İ	AŞILAMA MİKTARI
Şap	Büyükbaş/İlkbahar	11.701.404
	Büyükbaş/Sonbahar	11.215.430
	Küçükbaş	854.771
Sığır Brusellozu	B.baş	1.599.408
Şarbon	B.baş	226.536
	K.baş	173.811
Kuduz	Kedi-Köpek	665.666
Koyun Keçi Çiçeği	K.Baş	1.578.850
Koyun Keçi Brusellozu	K.Baş	3.525.842
Koyun Keçi Vebası	K.Baş	10.700.056
Mavi dil	K.Baş	5.219.075
Lumpy Skin Disease	B.Baş	8.574.483

HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE KAPSAMINDA

VERİLEN DESTEKLEMELER (01.01.2015-31.12.2015)

DESTEKLEME GRUBU	TUTAR
AŞILAMA (UYGULAYICI)	1.014.308,76 TL
HASTALIKTAN ARİ İŞLETME-ONAYLI SÜT ÇİFTLİĞİ	57.812.937,50 TL
HAYVAN HASTALIĞI TAZMİNATLARI	60.062.595,22
TOPLAM	118.889.841,48 TL

Koyun ve Keçilerin Elektronik Olarak Kimliklendirilmesi ve Kaydı Projesi

Bakanlığımız tarafından 2014 yılında uygulamaya başlamak üzere Avrupa Birliği (AB) destekli Koyun-Keçilerin Elektronik Kimliklendirilmesi ve Kaydı Projesi hazırlanmıştır. Söz konusu projenin bütçesi 28.9 milyon € Avrupa Birliği katkısı ve 5.2 milyon € Ulusal katkı olmak üzere toplam 34.1 milyon €'dur. (Projenin gerçekleşme bütçesi 17.729.294 euro olup, AB katkısı 15.048.527,48 euro)

Proje kapsamında 31.211.086 elektronik kulak küpesi ve 6.263 adet el terminali tedariki yapılmış olup, ücretsiz olarak ülke genelinde koyun ve keçilerin elektronik olarak kimliklendirilmesi ve kaydı yapılacaktır.

Söz konusu projenin bütün ihale prosedürleri tamamlanmış olup, 31.211.086 çift elektronik küpenin ve proje bileşenlerinden olan 6.263 el terminallerinin 81 İl Müdürlüğüne teslimatı tamamlanmış olup 2016 yılı Nisan ayında uygulamaya başlanmıştır.

HAYVAN SEVKLERİ

Yurt içi canlı hayvan sevkleri;

“Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde yapılmaktadır.

Söz konusu Yönetmelik ticarete konu olmayan hayvanların nakilleri dışında bir ilden başka bir ile yapılacak olan hayvan sevklerinin veteriner sağlık raporu ile gerçekleştirileceğini hüküm altına almıştır. Düzenlenen veteriner Sağlık raporu hayvan sahibinin isteği üzerine gideceği yer belirtilerek tanzim edilmektedir. Hayvan sahibi sevk edeceği hayvanları söz konusu mevzuat gereği veteriner sağlık raporunda belirtilen işletme dışında başka bir yere naklemez.

YILLARA GÖRE HAYVAN HAREKETLERİ

HAYVAN HAREKETLERİ								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Büyükbaş	1.316.921	2.110.191	1.680.662	1.724.350	2.504.123	2.304.612	2.131.373	1.776.847
Küçükbaş	6.799.593	6.004.407	6.011.091	5.997.033	6.934.432	6.926.641	6.534.302	6.395.434

HAYVAN SATIŞ YERLERİ

Ülkemizde hayvan satış yerleri, 24.12.2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılma ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde ruhsatlandırılmaktadır. Bu kapsamda ülkemizde toplam 115 Ruhsatlı Hayvan Pazarı ve 15 Hayvan Borsası olmak üzere toplam 130 ruhsatlı hayvan satış yeri bulunmaktadır.

Ruhsatlı Hayvan Pazarı ve Borsası			
	Sayısı	Bulunan İl Sayısı	Bulunmayan İl Sayısı
Hayvan Pazarı	115	52	29
Hayvan Borsası	15	12	69
Hayvan Pazarı ve Borsası	130	56	25

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVAN SAYISI

	Büyükbaş Hayvan Sayıları (TÜİK)	Küçükbaş Hayvan Sayıları (TÜİK)
Yıl	Adet	Adet
2001	10.686.000	33.994.000
2002	9.924.575	31.953.800
2003	9.901.458	32.203.214
2004	10.173.246	31.811.092
2005	10.631.405	31.821.789
2006	10.971.880	32.260.206
2007	11.121.458	31.748.651
2008	10.946.239	29.568.152
2009	10.811.165	26.877.793
2010	11.454.526	29.382.924
2011	12.483.969	32.309.518
2012	14.022.347	35.782.519
2013	14.532.848	38.509.795
2014	14.244.673	41.462.349
2015	14.127.837	41.924.100

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ İŞLETME SAYISI

- Türkvet’te Kayıtlı Büyükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı: 1.479.263 Adet
- KKKS’de Kayıtlı Küçükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı: 580.700 Adet
- Kayıtlı Kulak Küpesi Üretici Firma Sayısı: 11 Adet

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANLARIN KAYIT ALTINA ALINMASI

Büyükbaş hayvanlar Türkvet veri tabanına, küçükbaş hayvanlar Koyun ve Keçi Kayıt Sistemi (KKKS) veri tabanına kayıt edilmektedir. Büyükbaş hayvanların kayıt altına alınması çalışmalarına 2001 yılında Vetbis olarak başlanmış, 2006 yılından itibaren Türkvet yazılım sistemi devreye sokulmuştur. Küçükbaş hayvanların tanımlanarak kayıt altına alınması çalışmaları 2010 yılında başlamıştır.

SIĞIR CİNSİ HAYVANLARIN KAYIT ALTINA ALINMASI

Ülkemizde sığır cinsi hayvanlar; 02.12.2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği” hükümlerine göre tanımlanmakta ve kayıt altına alınmaktadır.

Türkvat'e 2003-2015 yılları arasında kaydedilen büyükbaş hayvan sayıları

Yıl	Kayıt Altına Alınan Büyükbaş Hayvan Sayısı
2003	2.441.007
2004	2.961.029
2005	3.094.576
2006	4.018.349
2007	5.019.683
2008	4.339.097
2009	4.240.657
2010	6.099.577
2011	4.925.746
2012	7.003.889
2013	4.903.060
2014	6.739.587
2015	4.501.566

KOYUN VE KEÇİ TÜRÜ HAYVANLARIN KAYIT ALTINA ALINMASI

Küçükbaş hayvanların tanımlanarak kayıt altına alınması çalışmaları 2010 yılında başlamıştır. 02.12.2011 tarihinde AB mevzuatına uyumlu “Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği” yayımlanmıştır.

Koyun ve keçi türü hayvanların kayıt edildiği Koyun-Keçi Kayıt Sistemi (KKKS)’nin 2012 yılı başında geçici kabulü yapılmıştır.

Koyun Keçi Kayıt Sistemi (KKKS)’ye kaydedilen hayvan sayıları:

Yıl	Kayıt Altına Alınan Küçükbaş Hayvan Sayısı
2010	10.467.096
2011	11.396.866
2012	19.193.685
2013	17.123.737
2014	19.971.173
2015	13.927.148

HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLER

1.İTHALAT

2015 Yılında Hayvan ve Hayvansal Ürün-Hayvansal Yan Ürünler İçin Ülkeye Girişte Gerçekleştirilen Veteriner Kontrolleri;

	Veteriner Kontrolleri (İthalat, Geçici İthalat, Transit Geçiş Toplam İşlem Sayısı)	Analiz Sayısı	İthalat İçin Düzenlenen Uygunluk Yazısı Sayısı	İthalat İçin Düzenlenen Uygunsuzluk Yazısı Sayısı
Hayvan, Hayvansal Ürün ve Hayvansal Yan Ürün	43.937	49.663	18.757	124

1.1.Canlı Hayvan İthalatı

-Sağlık Sertifikası Üzerinde Anlaşılan Ülkeler ve Yayınlanan Sağlık Sertifikaları:

AB ülkeleri: Damızlık, besilik ve kesimlik amaçlı sığır cinsi hayvan veteriner sağlık sertifikaları

Hollanda: Damızlık keçi cinsi hayvanların veteriner sağlık sertifikası

Uruguay: Damızlık ve besilik amaçlı sığır cinsi hayvan veteriner sağlık sertifikaları

Tüm Ülkeler: 1 Ocak 2015'den itibaren geçerli olan Su Hayvanları (2 sertifika), Damızlık Günlük Civeiv veteriner sağlık sertifikaları

Avrupa Birliği Ülkeleri: Tek tırnaklı hayvan semeninin ithalatı için veteriner sağlık sertifikala

1.2.Hayvansal Ürün ve Hayvansal Yan Ürün İthalatı ; 2015- 2016 yılında Onaylanan Ülkeler ve Ürünler:

Ülke	Ürün	Onaylanan İşletme Sayısı
Fransa	Kırmızı et kesimhane	3
Polonya	Kırmızı et kesimhane	6
Bosna-Hersek	Kırmızı et kesimhane ve parçalama tesisi, işlenmiş et ürünleri, süt ve süt ürünleri, kanatlı unu(yem)	7
Angola	Deri/post	1
Afganistan	Deri/post	1
Azerbaycan	Deri/post	15
Bahreyn	Deri/post	1
Birleşik Arap Emirlikleri	Deri/post	2
Gürcistan	Deri/post, yün/kıl, balık unu/ yağı	11
Irak	Deri/post, yün/kıl	4
İran	Yün/kıl	4
Katar	Deri/post	1
Kırgızistan	Çiğneme ürünleri üretiminde kullanılan hammadde, deri/post	4
KKTC	Deri/post, kanatlı unu/ yağı	2
Libya	Deri/post, yün/kıl	5
Lübnan	Deri/post	1
Pakistan	Yün/kıl	1
Rusya Federasyonu	Deri/post, yün/kıl	3
Sudan	Deri/post	1
Suriye	Yün/Kıl	3
Türkmenistan	Deri/post, Yün/kıl	6
Ürdün	Deri/post	1
Toplam		83

Sağlık Sertifikası Üzerinde Anlaşılan Ülkeler ve Yayınlanan Sağlık Sertifikaları:

1- Bosna Hersek: Sığır eti

2- Tüm Ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti'ne İnsan Tüketimi Amaçlı Olmayan, Yem Materyali Olarak veya Yem Zinciri Dışındaki Amaçlar İçin Kullanılacak, Balık Yağı İthalatı İçin Veteriner Sağlık Sertifikası

3- Tüm Ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti'ne İnsan Tüketimi Amaçlı Olmayan İşlenmiş Hayvan Proteini İçeren Pet Hayvanı Yemi Dışındaki Karışım ve Ürünler de dahil, İşlenmiş Hayvan Proteini İthalatı İçin Veteriner Sağlık Sertifikası

1.3.Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlükleri

-2018 hedeflerinde yer alan 23 adet Veteriner Sınır Kontrol Noktası (VSKN) Müdürlüğü sayısına ulaşılmıştır. 2014 yılı içerisinde 14 adet VSKN müdürlüğünün kurulumu tamamlanmıştır.

-Atatürk Havalimanı, Esenboęa Havalimanı, Adnan Menderes Havalimanı, Antalya Havalimanı için yer tahsisleri yapılmıştır.

-Kapıkule Sınır Kapısına kara taşıtları için dezenfeksiyon sistemi kurulmuştur.

2.İHRACAT

2015 Yılında Hayvan ve Hayvansal Ürün-Hayvansal Yan Ürünler İçin Gerçekleştirilen İhracat Kontrolleri;

	İhracat Kontrolleri (Denetim Sayısı)	Analiz Sayısı	Yapılan Analiz Sayısı	Düzenlenen Sağlık Sertifikası Sayısı
Canlı Hayvan	6.248	622	2.274	4.079
Hayvansal Ürün	67.238	1.551	3.727	42.737
Hayvansal Yan Ürün	3.053	123	128	1.728

2.1.Hayvansal Ürün ve Hayvansal Yan Ürün İhracatı

-2014– 2015 yılı içerisinde ülkemizde bulunan tesislere yapılan denetimler sonucunda 62 tesis için ihracat onayı verilmiştir.

-Sağlık Sertifikası Üzerinde Anlaşılan Ülkeler ve Yayınlanan Sağlık Sertifikaları:

Rusya: Süt ve süt ürünleri, kırmızı et ve et ürünleri, kanatlı et ve et ürünleri ile diğer hayvansal ürünler (Bombus arısı, arıcılık ürünleri, balık unu, deri-post ve bağırsak, kedi köpek maması ve işlenmiş et ürünleri)

Lübnan: Kanatlı eti ve ürünleri

Fas: Kedi-Köpek Maması

Azerbaycan: Kanatlı Eti ve Ürünleri

BAE: Kanatlı eti ve ürünleri

S.Arabistan: Kanatlı eti ve ürünleri

Sudan: Damızlık Erkek Sığır

Lübnan: Kesimlik Koyun ve Keçi

Meksika: Trofe

Avrupa Birliği (AB): İşlenmiş Tüyler ve Döküntüleri Ek Beyanı

Güney Afrika: Trofe

Fas: Bal ve Arı Kovanları

Fransa: Kemik, boynuz, toynak, pençe, geyik boynuzu, diş, post veya deriden meydana gelen kuş ve toynaklı hayvanlarının işlenmiş av trofeleri ve diğer preparatlarının AB ülkelerine sevki için Sağlık Sertifikası

(İspanyolca) Asorti Bağırsak Sağlık Sertifikası

(Lehçe) Asorti Bağırsak Sağlık Sertifikası

(Bulgarca) Asorti Bağırsak Sağlık Sertifikası

(Romence) Asorti Bağırsak Sağlık Sertifikası

Kümes Hayvanları Dışındaki Evcil Hayvanların Üçüncü Ülkelerden Sahibi ya da Yetkilendirilmiş Bir Kişinin Eşliğinde İtalya'ya Doğru Ticari Olmayan Dolaşımı İçin Veteriner Sağlık Sertifikası (VSS)

Türkiye Cumhuriyeti'nde Irak Cumhuriyeti'ne Kanatlı Ürünleri İçin VSS

Irak-Kanatlı ve Kanatlı Ürünler İçin Ek Beyan

Sudan'a Yem Katkı Maddeleri İçin Ek Beyan

İran İçin Jelatin Ek Beyan

İnsan Tüketimi Amaçlı Olmayan, Yem Zinciri Dışındaki Amaçlar İçin Kullanılacak Don Yağları İçin Avrupa Birliğine Yüklenmesi Veya Transiti İçin Sağlık Sertifikası

Kümes Hayvanları Dışındaki Evcil Hayvanların Sahibi ya da Yetkilendirilmiş Bir Kişinin Eşliğinde Ticari Olmayan Dolaşımı İçin Sağlık Sertifikası

Slovençe- İngilizce İnsan Tüketimi Amaçlı Kolajen İthalatı İçin Sağlık Sertifikası

Hindistan Ham, Tuzlanmış, Pickle Edilmiş, Kireçlenmiş ve Kurutulmuş Deri ve Postlar İçin Sağlık Sertifikası

Yapay Kolajen Kılıfların Ukrayna'ya İhracatı İçin Veterinerlik Sertifikası

AB 'ne sevk amaçlı ya da Avrupa Birliği üzerinden transit geçecek olan işlenmiş gübre, işlenmiş gübreden elde edilen ürünler ve yarasa gübresi için Veteriner Sağlık Sertifikası

Sevk amaçlı ya da transit geçecek olan arıcılıkta kullanılan arıcılık yan ürünleri için Veteriner Sağlık Sertifikası

AB' ne İnsan Tüketimi İçin Amaçlanmayan Süt, Süt Bazlı Ürün ve Süt Türevi Ürünlerin Sevkiyatı ve Birlikten Geçişine İlişkin Sağlık Sertifikası

2016 Ocak ayında İngiltere, Almanca ve İspanyolca Kemik, boynuz, toynak, pençe, geyik boynuzu, diş, post veya deriden meydana gelen kuş ve toynaklı hayvanlarının işlenmiş av trofeleri ve diğer preparatlarının AB ülkelerine sevki için Sağlık Sertifikası 3 adet sertifika eklendi.

2016 Mart ayında Almanca, Bulgarca ve İspanyolca Avrupa Birliği Ülkelerine İnsan Tüketimi Amaçlı Kompozit Ürünlerin İhraç Edilmesine Yönelik Sağlık Sertifikaları eklendi.

Avrupa Birliğine Hayvan Bağırsağı için Sağlık Sertifikası 10 farklı dilde 10 adet hazırlanarak TURKVET veri tabanında yayınlanmıştır.

Avrupa Birliğine İnsan Tüketimi Amaçlı Jelatin İhracatı için İspanyolca ve Macarca dillerinde 2 adet sağlık sertifikası hazırlanarak TURKVET veri tabanında yayınlanmıştır.

Irak, Hongkong, Gürcistan, Azerbaycan, S.Arabistan, BAE, Rusya için ülkemizde görülen Avian İnfluenza hastalığı nedeniyle kanatlı eti ve ürünleri sertifikaları değiştirildi.

2016 Mayıs ayında İnsan Tüketimine Yönelik Çiğ Süt, Süt Ürünleri, Kolostrum veya Kolostrumdan Elde Edilmiş Ürünlerin Avrupa Birliğinde Depolanması Veya Transit Geçişi İçin Hayvan Sağlık Sertifikası hazırlanarak TURKVET veri tabanında yayınlanmıştır

2015 yılında ilk kez İspanya'ya ülkemizden kolajen ihracatı başlamıştır.

2015 yılında ilk kez Sırbistan'a jelatin ihracatı başlamıştır.

2015 Yılında Ukrayna resmi ÷lke listesinde kolajen üretimi yapan bir firmamız Ukrayna resmi web sitesinde ithalata izinli firma listesinde yayınlamıştır.

Rusya Federasyonu'na hayvansal ürün ihracatına ilişkin çalışmalarla ilgili olarak;

Rusya Federasyonu, Federal Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Takibi Gözetim Servisince 20.07.2015–31.07.2015 tarihlerinde Rosselkhoznadzor uzmanları tarafından yapılan Türkiye Cumhuriyeti iş gezisinin ön raporu sonucunda Kuluçka yumurtası ve günlük civciv üretimini gerçekleştiren 6 işletme Rusya'ya ürün ihracat onayı almıştır.

Rusya Federasyonu resmi web sitesinde yayımlı işletme sayıları

Ürün Grubu	Onaylı İşletme Sayısı
Süt ve süt ürünleri	8
Su ürünleri	45
Kanatlı et ve ürünleri	16
Günlük civciv ve kuluçkalık yumurta	20
TOPLAM	89

BİTKİ SAĞLIĞI VE KARANTİNA:

1. Süne Mücadelesi

Buğdayın en önemli zararlısı olan süne ile zamanında ve etkin bir şekilde mücadele yapılmadığında % 70'lere varan zararlara neden olabilmektedir. Süne ile etkili mücadele amacıyla Bakanlığımız teknik elemanlarınca yaşam döngüsü ve popülasyon yoğunluğu izlenmekte buna göre sürveyler yapılmakta ve ekonomik zarar eşiğine göre kimyasal mücadele yapılması ve yapılmaması gereken yerler ile ilaçlama zamanı belirlenerek üreticilere duyurulması ve üreticiler tarafından ilaçlama yapılması sağlanmaktadır.

SÜNE MÜCADELESİ	2016 Program	2016 Uygulama
İl Sayısı	56	11
Sürvey Yapılan Alan (dekar)	52.796.270	34.868.000
Kimyasal Mücadele Alanı (dekar)	-	5.900.000
Emgi Oranı (%)	-	-

2.Devlet Yardım Mücadelesi

Ülkemizde çekirgeye karşı mücadele tarım alanlarının dışında kalan; çayır- mera, hazine arazisi, köy ortak arazisi, gibi şahıs mülkü olmayan yerlerde Devlet Yardım Mücadelesi şeklinde yürütülmektedir.

Çekirgenin üreme alanları hareket ve yayılma sahaları belirlenerek mücadelesi yapılmaktadır. Taşra teşkilatımızca, çekirge çıkış noktaları, inficar alanları takip edilerek çekirge ergin hale gelmeden ve geniş alanlara yayılmadan, nimf döneminde mücadele yapılmaktadır.

Mücadele ile ilgili özet bilgiler aşağıdadır.

ÇEKİRGE MÜCADELESİ	2016 Program	2016 Uygulama
İl Sayısı	56	24
Mücadele Alanı (dekar)	305.096	58.740
Kullanılan Pestisit Miktarı (litre)	-	458

3.Bitkisel Üretimde Kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin Kayıtlarının Tutulması ve İzlenmesi

Bakanlığımızca bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların kontrollü kullanımı, kayıt altına alınması ve izlenmesi çalışmaları 03 Aralık 2014 tarih ve 29194 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, 01.02.2015 tarihinde yürürlüğe giren “Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir.

Bakanlığımızca risk esasına göre Reçete ve Üretici Kayıt Defterine tabi olacak bitki ve bitkisel ürünler ve pestisitler **her yıl yeniden belirlenerek ve ocak ayında** kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bu çalışmalar kapsamında 2015 yılı elimize ulaşan verilere göre **141.696 adet Üretici Kayıt Defteri** dağıtılmış olup, **49.865 üretici** kontrol edilmiştir. Denetlenen “**Bitki Koruma Ürünü Uygulayıcısı**” **413.182** dir.

4.Bitki Sağlığı Eęitim Yayım alışmaları

Bakanlığımızca 2015 yılında 1.462 teknik personele yönelik hizmetiçi eğitim gerçekleştirilmiş, 13.986'sı ifti tarla okulu olmak üzere 213.986 çiftçiye yönelik eğitim yayım çalışması yrtlmştir.

Yayın alışmaları kapsamında iki konuda 9.000 adet kitap ve 3 konuda 270.000 adet liflet, 4 konuda 5.000 adet film hazırlanarak ücretsiz olarak çiftçilerimize ulaştırılmıştır

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ VE MAKİNELERİ İLE İLİşKİLİ ÖZET VERİLER

Tarımsal Ekonomik Göstergeler	2015 Yılı Sonu İtibarıyla Sayısal Deęer (Adet)
Bitki Koruma rnleri ile İştigel Olan Firma Sayısı	456 (186 Faal)
Bitki Koruma rnleri retim Tesisi Sayısı	73
Ruhsatlı Bitki Koruma rn Sayısı	5.355
Ruhsatlı Aktif Madde Sayısı	361
Kullanımdan Kaldırılan Aktif Madde Sayısı	180
Bitki Koruma rnleri Deneme Yetkisine Sahip Kiři Sayısı	115
Bitki Koruma rnleri Bayi Sayısı	6.786
Zirai Mücadele Alet ve Makineleri İmalathane Sayısı	154
Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Firma Sayısı	322
Ruhsatlı Zirai Mücadele Alet ve Makine Sayısı	2.662
Zirai Mücadele Alet ve Makine Bayi Sayısı	4.778

GIDA VE YEM:

2015 YILI ve 2016 YILI GIDA İŞLETMELERİ DENETİM DEĞERLENDİRME RAPORU

Bakanlığımız tarafından 2015 yılı ve 2016 yılı gıda işletmelerinde yapılan denetimlere ilişkin veriler aşağıdaki tabloda bildirilmiştir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL GIDA DENETİM SONUÇLARI

YIL	GIDA ÜRETİM YERİ			GIDA SATIŞ YERİ			TOPLU TÜKETİM YERİ			TOPLAM*		
	Denetim Sayısı	İPC	Savcılığa Suç Duyurusu	Denetim Sayısı	İPC	Savcılığa Suç Duyurusu	Denetim Sayısı	İPC	Savcılığa Suç Duyurusu	Denetim Sayısı	İPC	Savcılığa Suç Duyurusu
2015	138981	4974	53	315611	4564	28	280270	3432	11	734862	12970	92
2016**	78834	2364	28	199222	2419	20	170424	1695	5	448480	6478	53

*Toplam Denetim Sayısı İthalat ve ihracat denetimleri hariç her türlü denetimi kapsamaktadır (yıllık kontrol planı, diğer programlar, rutin, takip, şikayet, ALO 174, numuneli ve numunesiz denetimler)

**2016 yılı verileri Haziran ayı sonu itibarıyla olan verileri kapsamaktadır.

GIDA İŞLETMELERİ SAYISI (01.07.2016 tarihi itibariyle)

Kayıt ve Onay kapsamında toplam 635.377 gıda işletmesi bulunmaktadır.			
Onay Kapsamındaki İşletme sayısı		Onay Almış İşletme Sayısı	% Oran
Süt işleme Tesisi	2.258	1.992	88,1
Süt Toplama Merkezi	5.943	5.407	90,8
• Kırmızı	494	247	49,6
• Kanath	71	61	85,9
Et Parçalama ve İşleme Tesisi	1.702	1.702	100
Su Ürünleri	227	202	88,9
HYÜ(işlenmiş mesane, bağırsak ve işkembe işleyen işletmeler),	121	97	80,2
Yumurta ve Ürünleri	1.147	1.147	100
Toplam	11.963	10.855	90,6
Kayıt Kapsamındaki İşletmeler		Kayıt Almış İşletme Sayısı	
Üretim Yeri			71.513
Satış Yeri			307.238
Toplu Tüketim Yeri			244.641
Toplam			623.392

YEM

	01.01.2002 Tarihine Kadar	01.01.2002 Tarihinden 13.12.2010'a kadar	13.12.2010 Tarihinden 31.01.2012'e kadar (Yem Dairesi)	Toplam
	Verilen/ Yayımlanan	Verilen/ Yayımlanan	Verilen/ Yayımlanan	Verilen/ Yayımlanan
Karma Yem, Yem Katkı, Rendering ve Ev Hayvanı Yemleri Üreten İşletmelere Verilen Ruhsat Sayısı	769	264	71	1.104

	31.01.2012 Tarihinden 01.06.2016'ya kadar	Haziran 2016	Toplam
	Verilen/ Yayımlanan	Verilen/ Yayımlanan	Verilen/ Yayımlanan
Karma Yem, Premiks Üreten, Premiks Satan, Yem Katkı Üreten, Yem Katkı Satan, Rendering, Kedi-Köpek Maması, Köpek Çiğneme Ürünü İşletmelerine Verilen Onay Belgesi Sayısı	922	1	923

KARMA YEM ÜRETİM MİKTARI (2002-2015 YILLARI) (Ton/Yıl)

YILLAR	ETLİK YEMİ	PİLİÇ	YUMURTA YEMİ	SIĞIR BESİ YEMİ	SIĞIR SÜT YEMİ	DİĞER YEMLER	GENEL TOPLAM
2002	790.814		89.836	898.944	1.535.418	2.300.141	5.615.153
2003	888.066		90.243	1.061.397	1.598.018	2.048.754	5.686.478
2004	1.082.036		12.251	1.373.824	2.002.974	2.434.485	6.905.570
2005	1.076.135		96.411	1.355.332	2.027.578	2.278.817	6.834.273
2006	914.985		106.339	1.717.011	2.361.194	2.367.552	7.467.081
2007	1.071.894		147.991	2.083.731	2.759.042	3.089.774	9.152.432
2008	2.886.173		695.373	1.883.970	2.948.616	1.149.169	9.563.301
2009	2.923.299		673.389	1.760.430	2.679.020	1.383.058	9.419.196
2010	3.453.846		820.753	2.169.487	3.466.422	1.257.022	11.167.530
2011	4.141.768		953.819	2.686.728	3.875.836	1.504.190	13.162.340
2012	4.224.111		1.058.733	2.881.354	4.365.168	1.959.173	14.488.539
2013	4.083.687		1.602.364	2.846.217	5.163.788	2.265.811	15.961.867
2014	3.979.945		2.480.547	3.386.565	5.621.664	2.534.895	18.003.616
2015	4.779.916		3.417.209	3.320.221	5.384.586	3.203.051	20.104.983
2016	1.881.132		997.905	1.584.294	2.260.333	1.314.911	8.038.575

*Haziran sonu itibariyle

RİSK DEĞERLENDİRME:

RİSK DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ

Gıda ve yem güvenilirliğini doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen konularda Bakanlığımızın çalışmalarını desteklemek ya da kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla tavsiye niteliğinde bilimsel görüş oluşturmak üzere 3 komisyon kurulmuş ve faaliyetlerine devam etmektedir.

Bunlar; Gıda Olarak Kullanılabilecek Bitkiler Komisyonu , Bulaşanlar Komisyonu ve Yem Komisyonudur.

Gıda Olarak Kullanılabilecek Bitkiler Komisyonu, takviye edici gıdalar ile gıda veya gıda bileşeni olarak kullanılmak istenen bitkilerin insan tüketimine uygunluklarına ilişkin değerlendirmeyi yapmak üzere; 9 komisyon üyesi ile 07.08.2012 tarih ve 2058 sayılı Makam Olur'u ile kurulmuştur.I. Dönem Çalışmalarını 07 Ağustos 2012-07 Ağustos 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

II. Dönem Gıda Olarak Kullanılabilecek Bitkiler Komisyonu 27.10.2015 tarih ve 1887 sayılı Olur ile görevine başlamış olup, 11 üyesi bulunmaktadır.

Bulaşanlar Komisyonu, bulaşanların (mikotoksinler, ağır metaller, dioksinler, vb.) insan sağlığı ile ilgili riskleri ile gıdalarda ve yemlerde bulunabilecek maksimum limitlerini bilimsel çerçevede değerlendirerek bilimsel görüş oluşturmak, gerekli hallerde mevzuat çalışmaları için tavsiyelerde bulunmak üzere; 08 Şubat 2013 tarih ve 444 sayılı Makam Olur'u ile kurularak görevine başlayan komisyonun 11 üyesi bulunmaktadır.

Yem Komisyonu, yem katkı maddelerinin onaylanması sürecinde bilimsel risk değerlendirme yapmak ve yeme ilişkin diğer konularda bilimsel görüş oluşturmak üzere; 25 Kasım 2015 tarih ve 2123 sayılı Makam Olur'u ile kurulan komisyonun 9 üyesi bulunmaktadır.

Komisyon adı	Gerçekleştirilen Toplantı Sayısı				
	2012	2013	2014	2015	2016
Gıda Olarak Kullanılabilecek Bitkiler Komisyonu	5	12	11	8	6
Bulaşanlar Komisyonu	-	4	3	2	1
Yem Komisyonu	-	-	-	1	-
Biyolojik Tehlikeler Komisyonu	-	-	-	-	-